

מוקד סיוע לעובדים זרים (ע"ר)

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים", שמות כ"ב, פסוק כ'

משרד הבריאות | לשכת הבריאות המחוזית תל אביב

20 בפברואר 2007

לכבוד
עו"ד רחל גרשוני
מתאמת בין משרדית
רחוב הלל 6
ירושלים
באמצעות פקס. מסי 02-6467930

הנדון: טיפולו של הצוות הבין משרדי בזנות של נשים ישראליות

אנו פונים אלייך בבקשה לכלול את נושא הזנות הישראלית בדיוני הצוות הבין משרדי בנושא הסחר בנשים, ולנסות לקדם מספר פתרונות ביניים בעניינך עוד בטרם יסתיימו דיונים אלו.

הרעת מצבן של נשים ישראליות בזנות בעקבות המאבק בסחר בנשים

לטעמנו ישנו קשר בלתי נפרד בין זנות לסחר בנשים למטרה זו. שתי התופעות קשורות בקשר הדוק, והתמודדות עם קבוצה אחת של קורבנות משפיעה על הקבוצה השנייה. בשנים האחרונות, ככל שגבר והלך המאבק בסחר בנשים, הלך והחמיר מצבן של הנשים הישראליות שעוסקות בזנות. "הכדאיות הכלכלית" שבהעסקתן גדלה, שכן הסרסורים ידעו שנשים ישראליות המועסקות בזנות אינן יכולות להיעצר בשל שהות בלתי חוקית בישראל, הן לא יתבקשו לרוב להעיד נגדם, וכי למעשה הן אינן מעניינות איש-לא את רשויות האכיפה, ולא את רובה המכריע של החברה הישראלית. נתוני "מרפאת לוינסקי" מורים בברור כי מספר הנשים הישראליות המועסקות בזנות המגיעות אליהם לבדיקות עלה בשנים האחרונות, ותנאיהן הלכו והתדרדרו. לאחרונה הגיעו מספר נשים שנדקרו על ידי לקוחות, שנפגעו מכוונות בשעת הצתה של בית בושת בידי אחד הלקוחות, ועוד.

סחר פנים בנשים ישראליות למטרות זנות ועבירות נוספות

גם בזנות מקומית מתקיימים לא פעם התנאים הנדרשים לקיומה של עבירת הסחר, דהיינו- ביצועה של עסקה קניינית באדם, למטרה פסולה. הנשים המשועבדות מאבדות את חירותן, ממש כמו קורבנות הסחר ה"זרות", אך אינן זוכות לכל תשומת לב מצד הרשויות, שכן הנושא נתפס כ"סתם זנות", ונקודת המוצא בהקשר זה היא זו המלווה שנים ארוכות- ארוכות מדי- את הנחיות הפרקליטות: זנות בין בגירים ומסכימים היא לגיטימית, כל עוד היא איננה מהווה מטרד לציבור, אין מעורבת בה עבירה פלילית נוספת,

רח' החשמל 33, ת"א 65117, טלפון: 03-5602530, פקס: 03-5605175

info@hotline.org.il, <http://www.hotline.org.il>

מרכז רפואי לוינסקי 108 | מרפאה למחלות מין | תחנה מרכזית חדשה בת"א קומה 5

טלפון: 03-5373738 | טלפקס: 03-6875157

מוקד סיוע לעובדים זרים (ע"ר)

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים", שמות כ"ב, פסוק כ'

משרד הבריאות | לשכת הבריאות המחוזית תל אביב

אין יחסי כפיה או קטינים שמעורבים בה. כפי שהחוק החדש אינו מקיים אבחנה בין קורבן סחר ישראלית ו"זרה" כך מתבקש שאף אנו לא נעשה זאת. אך אליה וקוץ בה: על מנת להעמיד לדין אדם המנצל נשים אותן הוא מעסיק בזנות, יש צורך בעדותן של הנשים עצמן. הנשים, כידוע, אינן ששות למסור עדותן, בשל גורמים שונים: ייתכן שאותו אדם הוא בן זוגן, והן אינן רוצות "לבגוד" בו ובאמונו; המנצל מספק להן סמים; או שהן יראות מפניו, שכן הוא שולט עליהן באמצעות איומים. עם זאת, אין להעלות על הדעת, כי מבנים כגון פיין 1, בהן מתנהל ניצול מחפיר של נשים, ימשיכו להתנהל מבלי שמשטרת ישראל תטפל בהם.

אמנם, משטרת ישראל איננה מדירה את רגליה מן הבניין האמור: היא מבקרת בו לעתים תכופות, אך לא למטרות הנכונות. ביקוריה מיועדים בעיקר לטיפול בעבירות סם המתבצעות בשטחו, מדי פעם הם עוצרים את אחת הנשים, אך כל שמתרחש בתחומי בנין זה בתחום הזנות נתפס על ידם כמתנהל בין "בגירים ומסכימים". אמנם, סביר להניח כי ניתן להעמיד לדין את בעלי הבניין, המנהל אותו וגובה תשלום מן הנשים; ואת טיב מעשיו ניתן להוכיח באמצעות שוטר-פיתיון, כפי שנעשה במקרים אחרים, אף מבלי להידרש לעדותן של הנשים. עם זאת, סגירת הבניין, באופן פרדוקסאלי, רק תחמיר את מצבן של הנשים, שימצאו את עצמן ברחוב, חשופות למעצר בשל שידול לזנות, וללא קורת גג. עם זאת, לקוחות מתעללים, או אנשים המצויים במקום ואינם מסייעים לנשים כאשר הן מותקפות, ניתן ורצוי להעמיד לדין כבר עתה.

כמו כן, על משטרת ישראל לבחון סחר פנים במקומות כגון פיין 1 בפרט, גם בהקשר של נשים ישראליות העוסקות בזנות. בהולנד, למשל, סוחרי נשים וסרסורים היוצרים "מערכות יחסים" עם קורבנותיהם, ולאחר מכן מדיחים אותן לזנות ("Lover Boy") נאשמים בסחר בנשים במספרים גדלים והולכים בשנים האחרונות. ניתן להניח כי מספר תיקים כאלו, אשר יגיעו לבתי משפט בישראל, בהם יקבע בית משפט כי גם כאשר דברים אמורים ב"סתם זונה ישראלית" כפי שהיא נתפסת היום בחברה הישראלית, מתקיימת עסקה קניינית ומתקיים סחר בבני אדם, יהווה הדבר הרתעה משמעותית לסרסורים וסוחרים באשר הם.

הסיוע המבוקש

הסיוע המינימאלי אותו יש להעניק לטעמנו לכל הנשים המועסקות בישראל בזנות מורכב משני ראשים: סיוע פרטני לנשים, הומאניטארי ואחר, והסיוע באכיפת החוק הפלילי, כנגד האנשים המנצלים אותן ופוגעים בהן. המידע המפורט במכתב זה מבוסס, בחלקו, על נתוני מרפאת לוינסקי, המעניקה, כידוע, סיוע רב לנשים המועסקות בזנות, הן במסגרת המרפאה הממוקמת בתחנה המרכזית החדשה, ובה נערכות בדיקות למחלות מין, והן במסגרת "ניידת שטח" הפועלת בריכוזי זנות.

רח' החשמל 33, ת"א 65117, טלפון: 03-5602530, פקס: 03-5605175
info@hotline.org.il, <http://www.hotline.org.il>

מרכז רפואי לוינסקי 108 | מרפאה למחלות מין | תחנה מרכזית חדשה בת"א קומה 5
טלפון: 03-5373738 | טלפקס: 03-6875157

מוקד סיוע לעובדים זרים (ע"ר)

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים", שמות כ"ב, פסוק כ'

משרד הבריאות | לשכת הבריאות המחוזית תל אביב

הסיוע הפרטני לנשים

הנשים הישראליות המועסקות בזנות מכורות במקרים רבים לסמים, ולכודות במעגל בל ינתק של צריכת סם, עיסוק בזנות למימונו וחוזר חלילה. לחלקן אין בית לגור בו, והן נאלצות להתגורר במקומות כגון רחוב פיין 1, ממנו זכה הצוות הבין משרדי להתרשם באופן בלתי אמצעי בסיור שנערך ביום 21.1.07 באזור התחנה המרכזית הישנה בתל אביב. הנשים שוכרות את החדרים בבניין זה מידי אדם לו הן משלמות 150 ש"ח לכל 12 שעות, והן עוסקות בזנות בחדרים המושכרים להן. כולן מכורות לסמים. רבות מהן מותקפות בידי לקוחות אלימים.

כידוע, לאחרונה הודיע ראש הממשלה, אהוד אולמרט, במסגרת דיוני הוועדה לקידום מעמד האישה בכנסת, כי יוענקו 30 מליון ש"ח למשרד הרווחה על מנת לטפל, בין השאר, בזנות ישראלית. אנו מקווים כי כסף זה יוקדש לצורך הבעור ביותר הקיים היום בתחום- הקמת מקלט לנשים ישראליות המועסקות בזנות, אשר ינתק אותן ממעגל הזנות, יאפשר את שיקומן ועל פי ניסיון העבר, גם יאפשר להן להגיש תלונות למשטרה כנגד הסרסור ללא חשש. אולם גם בטרם יוקם מקלט זה, ישנם מספר צרכים נוספים בהם ניתן לטפל כבר עתה, ובתקציב נמוך, יחסית.

- **הקמת תוכנית פיילוט כבר עתה**, אליה ניתן יהיה להעביר נשים שצוות מרפאת לוינסקי או עמותת העוסקת בתחום סבורים כי הן בעלות סיכויי שיקום גבוהים. אין ספק כי טחנות הבירוקרטיה טוחנות לאיטן, ויעבור פרק זמן ניכר עד אשר יוחלט מי יקבל את הסכום הנכבד שהקצתה הממשלה לטיפול בנושא; אולם אין להתמהמה בנושא כה חשוב, בו חיי אדם מוטלים על הכף, בעטייה של בירוקרטיה גרידא, מה גם שתוכנית בנושא זה הוגשה כבר על ידי ענת גור.
- **הענקת סיוע משפטי לנשים**: לנשים רבות יש חובות שנוצרו על ידי "בני זוגן", שהינם סרסוריהן בפועל. גם נשים היוצאות ממעגל הזנות זקוקות לפרק זמן ממושך כדי להשיב את החובות השונים, ולעתים נדרשות למטרה זו עשרות שנים. אנו סבורים כי ייצוג בידי הסיוע המשפטי יוכל לסייע להן במידה רבה בעניינים הקשורים במשפט האזרחי, כגון חובות אלו או כאשר רשויות הרווחה שוקלות להוציא את ילדיהן מן הבית בשל עיסוקן בזנות וגורמי סיכון נוספים. ברצוננו להדגיש כי גם אם מבחן הזכאות הכלכלית אינו חל עליהן במדויק, ויתכן והן בעלות הכנסה כזו או אחרת, יש לקחת בחשבון כי מרבית הכסף יועבר לסרסוריהן או יוקדש לרכישת סם. כפי שידע החוק הפלילי ליצור חזקה כי מי שחי על רווחי זונה מסרסור בה, וכי ילדיה של זונה הם בחזקת "פעוטות בסיכון", כך עליו ליצור חזקה כי כספי האתגן אינם נותרים בידה, וכי היא זקוקה לסיוע משפטי ממשלתי.

רח' החשמל 33, ת"א 65117, טלפון: 03-5602530, פקס: 03-5605175
info@hotline.org.il, <http://www.hotline.org.il>

מרכז רפואי לוינסקי 108 | מרפאה למחלות מין | תחנה מרכזית חדשה בת"א קומה 5
טלפון: 03-5373738 | טלפקס: 03-6875157

מוקד סיוע לעובדים זרים (ע"ר)

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים", שמות כ"ב, פסוק ל'

מרכז רפואי לוינסקי 108

משרד הבריאות | לשכת הבריאות המחוזית תל אביב

• ייצוג באמצעות הסנגוריה הציבורית: נשים המועסקות בזנות נדרשות לעתים להתמודד עם כתבי אישום פליליים בשני תחומים עיקריים: עבירת השידול לזנות, ועבירות החזקת סמים. שתי עבירות אלו נובעות מעיסוקן בזנות, שהן עצמן קורבן לו, ולא מהוות עבירה כלפי המוסר הציבורי, כפי שנהוג לחשוב. ניתן להשוות את דרך הסתכלות זו על העמדתן לדין של קורבנות סחר בתחילת הדרך בעבירות של שהיה בלתי חוקית, זיוף מסמכים ועוד. עם זאת, כל עוד הן מועמדות לדין פלילי בגין עבירות אלו, יש להעניק להן ייצוג בידי הסנגוריה הציבורית, וגם כאן, ללא בדיקת זכאותן הכלכלית, מן הטעמים שפורטו לעיל.

• הן הייצוג הפלילי והן הסיוע האזרחי צריכים להינתן על ידי עורכי דין מיוחדים שהוכשרו לטיפול בנשים בנסיבות אלו, ומודעים למצבן המיוחד, לקשיים עימם הן מתמודדות, וידעו להציג את עניינן על הצד הטוב ביותר בערכאות המשפטיות השונות, או בתחומים אחרים.

תופעת הסחר בבני אדם זכתה ליחס של ניכור ואדישות בעשור הראשון לקיומה של התופעה, במידה רבה בשל היותם של הקורבנות זרים; אולם גם גורלן של נשים ישראליות העוסקות בזנות כנראה איננו טורד את מנוחת החברה הישראלית. אנו סבורים כי הגיעה העת לשים קץ לניצול ושיעבוד באשר הם, בכל מקום בו זוקפת העבדות המודרנית את ראשה המכוער. יש לחדול מן ההפרדה המלאכותית בין זנות ישראלית וסחר, ולהעניק לנשים אלו סיוע כמפורט במכתבנו זה, ויפה שעה אחת קודם.

בברכה

נעמי לבנקרון, עו"ד

יעל גור, עו"ד

העתק:

ח"כ זחבה גלאון

גבי ענת גור

גבי יעל הרמל

גבי ציפי נחשון גליק

גבי חיותה שנבל

גבי ברוריה זלצמן

רח' החשמל 33, ת"א 65117, טלפון: 03-5602530, פקס: 03-5605175

info@hotline.org.il, <http://www.hotline.org.il>

מרכז רפואי לוינסקי 108 | מרפאה למחלות מין | תחנה מרכזית חדשה בת"א קומה 5

טלפון: 03-5373738 | טלפקס: 03-6875157